

<https://www.comscore.com/Insights/Press-Releases/2014/8/comScore-s-US-Mobile-App-Report-Available-for-Download>.

2. AliExpress [Електронний ресурс] / - Режим доступу: <https://developers.google.com/web/showcase/2016/aliexpress>.

В.П. Кузьменко

кандидат економічних наук, доцент кафедри
економічної теорії

Національного університету "Києво-Могилянська
академія"

старший науковий співробітник з економічної
безпеки держави

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАХИСТІ БІЗНЕСУ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В ЧАСИ КРИЗ

Нові інформаційні технології все більше проникають в життя держави та підприємництва. Їх вплив на бізнес і макроекономіку та захист безпеки стає дуже помітним і актуальним. Для нас це пов'язано з процесами захисту інформаційної безпеки держави в умовах російської агресії

проти України та її інтеграції у європейське співтовариство та світову економіку в часи кризи.

Ще наприкінці XIX ст. видатним українським економістом Михайлом Туган-Барановським було створено теорію періодичності промислових криз, на основі аналізу динаміки ділових циклів із початку Промислової революції у Великобританії, що була тоді лідером розвитку світової економіки, до кінця XIX ст. Ще 1894 р., тобто 125 років тому вийшла в світ його книга "Промислові кризи в сучасній Англії, їх причини і близький вплив на народне життя" [1]. Через 30 років його безпосередній російський учень Микола Кондратьєв відкрив великі цикли кон'юнктури тривалістю 48-60 (у середньому 54-55) років [2]. За 10-15 років до Кондратьєва видатний австро-американський учений Йозеф Шумпетер просунув ідею Туган-Барановського про перенакопичення капіталу, пов'язавши це явище з науково-технічним прогресом (НТП). Саме Шумпетер ще у роботі "Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотків та економічного циклу" [3] дав оцінку динаміки економічного розвитку через інновації, що ведуть до стану динамічної нерівноваги в циклічних процесах. Прискорення економічного зростання та якісних змін досягається через

впровадження у виробництво кластерів інновацій, що забезпечують просування нових технологій і видів продуктів та супроводжуються "творчою руйнацією". За Шумпетером інновації – це не просто нововведення, а нові виробничі функції, вперше розраховані перед Великою депресією, у 1928 році, шляхом застосування економетричних методів американськими вченими Чарльзом Коббом і Полом Дугласом. Принципові ж зміни технологій виробництва, тобто НТП, в них врахував голландський економетрик Ян Тінберген, який разом з норвежським економетриком Рагнарсом Фрішем став першим лауреатом Нобелівської премії з економічних наук 1969 року. Таким чином, інновація забезпечує бізнесу стрибок від застарілої виробничої функції до нової. Саме підприємці є носіями інноваційних ідей, що спонукало в економічній теорії поряд з трьома класичними факторами виробництва, за французьким економістом Жаном-Батістом Сеем, – працею, капіталом і землею – ввести у науковий обіг четвертий специфічний фактор виробництва – підприємницький хист.

Шумпетер вважав, що економічне зростання є циклічним процесом, зумовленим стрибкоподібним характером інновацій (нововведень). Він також розбив

великі цикли кон'юнктури Кондратьєва на дві складові – інноваційну та імітаційну. Якщо розглядати розвиток різних соціально-економічних циклів у часі, то там також спостерігається цікавий ефект їх синхронізації, яким Шумпетер у двотомнику "Ділові цикли" [4] 1939 р. пояснив причину виникнення Великої депресії 1929-1939 рр. як результат синхронізації кризових фаз різноманітних економічних циклів. Крім того у цій роботі він зробив гіпотезу, що в одну Кондратьєвську "довгу К-хвилю" вкладається шість 9-річних середньострокових циклів Жюгляра, а кожний з останніх – три 3-річних короткострокових цикла Кітчина, тобто засвідчив фрактальність, відкрити американським математиком Бенуа Мальдебротом вже тільки у 1975 році.

Цікаво, що свою теорію інновацій Шумпетер вперше створив на терені сучасної України, в Чернівцях, де після закінчення Віденського університету в Австро-Угорській імперії, став викладати політекономію в місцевому університеті, де він у 1909-1911 рр. й написав "Теорію економічного розвитку".

Поняття соціально-економічної безпеки є складовою засад національної безпеки держави. Економічна безпека — це комплекс дієвих заходів офіційних державних органів,

які забезпечують стійкість до зовнішніх та внутрішніх загроз, характеризують здатність національної економіки для розширеного самовідтворення та задоволення потреб громадян, суспільства і держави в різних її регіонах на певному визначеному рівні та часовому проміжку [5].

Сьогодні інформаційні бізнес–технології стали одним з основних напрямків інноваційної діяльності і забезпечують прискорення НТП на світових ринках. Подолання глобальної фінансово-економічної кризи 2008-2009 рр. характеризується різким зростанням інтенсивності інноваційних процесів у світі, формуванням нового технологічного укладу (ТУ) як головного чинника уникнення чергової рецесії та прискорення соціально-економічного розвитку. Тим самим інформаційні технології є засобом захисту соціально-економічної безпеки держави та бізнесу, що в соціальному плані зміцнює її з формуванням середнього класу, що в цивілізованих країнах є підґрунтям їх стійкості від зовнішніх і внутрішніх загроз та покращення соціальної стратифікації суспільства та його мобільності навіть в умовах світової кризи, що має імовірність перерости в глобальну катастрофу воєнно-політичного характеру.

Якщо проаналізувати динаміку зміни нерівності в доходах за 1946-2007 рр. у найрозвинутішій країні світу США, то вона трималась на мінімальному рівні Славне післявоєнне тридцятиріччя 1946-1976, а тридцятиріччя 1977-2007 рр. прискорено збільшувалась, переткнувши на початку піку сучасної глобальної кризи в 2008-2009 рр. навіть рубіж початку Великої депресії 1929-1939 рр. Певним чином можна говорити про п'яту емпіричну правильність Кондратьєвської К-хвилі, в якій на низхідній (понижувальній) її складовій нарощуються економічні протиріччя суспільства, що вибухають соціальними катаклізмами та війнами вже на її підвищувальній складовій, що відмітив у другій емпіричній правильності сам Кондратьєв. Слід зазначити, що в цей час збільшується різниця у нерівності в доходах між розвинутими країнами і країнами, що розвиваються, до яких сьогодні належать й країни СНД, у яких, перш за все в Україні та Росії спостерігається вибухова воєнно-політична ситуація, що реально загрожує безпеці не тільки цих країн, але й усього світу.

Закон гомеостазу держави задає граничні умови її існування та життєвий цикл з доцільною єдністю цілісності та стабільності складу. Її динамічну стійкість визначає стан структурної рівноваги чи цілеспрямованого розвитку

організаційної системи управління державою у циклі [6]. Кожна держава уявляє собою досить складну соціально-політичну і еколого-економічну систему, сталість функціонування якої залежить від певного ритму її динаміки розвитку, як стійкість людського організму залежить від ритму його серця, аритмія якого викликає серйозну хворобу цього організму та веде до її негативних наслідків, навіть до смерті людини. Такою ж летальною може виявитися аритмія для існування держав, кожна з яких має свій життєвий цикл. Саме розрахунки економічних (ділових) циклів за допомогою нових інформаційних технологій є часовим аспектом дослідження соціально-економічної безпеки і потребують їх впровадження в аналітично-прогнозні розробки держав і бізнесу.

Перелік використаної літератури:

1. Туган-Барановский М.И. Промышленные кризисы в современной Англии, их причины и ближайшие влияния на народную жизнь. – СПб., 1894.
2. Кондратьев Н.Д. Большие циклы конъюнктуры. // Вопросы конъюнктуры. — 1925. — Выпуск 1. — Т. I. — с. 28-79.; 2-е изд.: Кондратьев Н. Д. Избранные сочинения. / Н. Д. Кондратьев – М.: Экономика, 1993. – с. 24 – 83.

3. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотків та економічного циклу – К.: «КМА», 2011. – 242 с.
4. Scumpeter J. Business Cycles: A Theoretical, Historical and Statistical Analysis of the Capitalist Process. – N.Y. - L., 1939.
5. Горбулін В.П., Качинський А.Б. Засади національної безпеки України. - К., 2009. – 272 с.
6. Петров В.К., Селиванов С.Г. Устойчивость государства. М.: Экономика, 2005. – 491 с.

Л.Г. Кузьменко

кандидат економічних наук, доцент
заслужений економіст України

Київський інститут інтелектуальної власності та права
Національного університету "Одеська юридична
академія"

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Проблеми розвитку інформаційних технологій в сфері захисту прав інтелектуальної власності є предметом дослідження багатьох вітчизняних та іноземних вчених. У сучасний період ця тематика отримала значну актуалізацію.